

det, at de administrative hensyn, der lå bag afskaffelsen af patronymnavne i det 19. århundredes navnelovgivning ikke efter indførelsen af bl.a. CPR længere kan anses for at være så tungtvejende. Hensynet til at sikre myndighedernes overblik over slægtsforbindelser og den enkeltes identitet varetages således ikke længere alene af navnelovgivningen. Udvalget har derfor ikke fundet, at disse hensyn fortsat afgørende kan tale imod en liberalisering af navnelovgivningen på dette punkt.

Endelig har udvalget overvejet, om patronymnavne fortsat bør nægtes af hensyn til personer, der bærer et traditionelt dansk -sen-navn. Problemet opstår f.eks., hvis en dreng ønskes tillagt patronymnavnet Holgersøn, idet efternavnet Holgersen er et beskyttet efternavn.

Udvalget har imidlertid ikke fundet, at dette hensyn bør afskære en genindførelse af den traditionelle danske patronymskik. Udvalget har herved navnlig lagt vægt på, at et navn, der ender på -søn, tilstrækkeligt klart vil fremstå som et andet navn end et -sen-navn, uanset at udtalen af de to navne vil ligge ganske tæt op ad hinanden.

På baggrund af ovenstående har udvalget fundet, at der bør være adgang til at tage et patronymnavn med endelsen -søn eller -datter.

I lyset af udvalgets overvejelser om islandske/færøske og danske patronymnavne finder udvalget, at der – på samme måde som i den nye norske navnelov § 4, stk. 1, nr. 2 – også bør være adgang til at tage et patronymnavn dannet efter andre sprog.

En genindførelse af adgangen til at anvende patronymnavne i dansk ret må efter udvalgets opfattelse udformes med udgangspunkt i denne tradition, således at disse navne er personlige og retvisende og dermed ikke kan gives videre til børn og ægtefæller m.v.

Udvalget foreslår, at ministerialbogsføreren (personregisterføreren) i ministerialbogen (personregistret) i et særligt felt (anmærkningsrubrikken) skal markere hjemlen for en konkret navngivning eller navneændring. Det vil herefter ved et simpelt opslag kunne fastslås, om navnet er taget i medfør af bestemmelsen om patronymnavn og således ikke kan gives videre.

Om udvalgets overvejelser henvises i øvrigt til betænkningen, side 138 ff.

2.8.2.3. Ministeriet for Familie- og Forbrugeranliggendes overvejelser

Ministeriet for Familie- og Forbrugeranliggender er enig med Navnelovsudvalget i, at der bør indføres en

adgang til at tage et patronymnavn, og at et sådant navn skal kunne dannes efter dansk navneskik, dvs. ved tilføjelse af endelsen -søn eller -datter og efter andre sprog, hvis navnet har tradition i en kultur, som tillader dette, eksempelvis for islændinge ved tilføjelse af endelsen -son eller -dóttir.

Ministeriet for Familie- og Forbrugeranliggender er således enig med udvalget i, at der er mange hensyn, som taler for en sådan ordning, herunder det udbredte ønske herom, at en sådan ordning ikke kan anses for at stride mod dansk navneskik, samt at der ikke længere er tungtvejende administrative grunde for ikke at genindføre adgang til at tage et patronymnavn.

Ministeriet er dog enig med Navnelovsudvalget i, at et patronymnavn ikke bør kunne videregives, idet navnet netop er personligt og henviser til den specifikke relation mellem barn og forælder.

Det foreslås derfor i § 7, stk. 1, nr. 1 og 2, at der som efternavn kan tages en af forældrenes fornavn med tilføjelsen -søn eller -datter, eller en af forældrenes fornavn med en anden tilføjelse, der viser slægtskabet, hvis navnet har tradition i en kultur, som tillader dette.

Afskæring af muligheden for at videregive et sådant patronymnavn er indført i lovforslagets §§ 4, stk. 2, og 11, stk. 2.

2.8.3. Adgang til at tage et familiemedlems fornavn som efternavn

2.8.3.1. Gældende ret

En række kulturer skelner ikke mellem for- og efternavn. Det drejer sig f.eks. om visse lande i fjernøsten, visse muslimske lande og visse ikke-muslimske afrikanske lande. Et navn fra disse kulturer kan således anvendes både som for- og efternavn.

For eksempel ønsker personer fra Sri Lanka ofte, at deres børn kan få faderens fornavn som efternavn, ligesom en kvindelig ægtefælle ofte ønsker mandens fornavn som efternavn. Også i visse ikke-muslimske afrikanske navnekulturer anvendes faderens fornavn som efternavn. Tilsvarende anvender personer med tilknytning til den muslimske kulturkreds ofte ikke fast efternavn. Børn får således ofte et (eget) fornavn efterfulgt af faderens, farfaderens og eventuelt oldefaderens fornavne. Der er derfor i nogle kredse et ønske om også at kunne følge denne navneskik i Danmark.

Efter den gældende navnelov er der ikke adgang til at tage et fornavn som efternavn. Det gælder, uanset om navnet har tradition i en kultur, der ikke skelner mellem for- og efternavne, eller om der er tale om et traditionelt dansk fornavn.